

บี อ ท อ ร ว ย

■ มงคลเชาวราช ทั้งมั่งมี

แมลงอัดกระป๋อง
เมด อิน พิชญโลก

กว่า 10 ปีแล้วที่ 'ร้านรวมแมลงพิชญ-โลก' ได้เปิดดำเนินการขายแมลงทอด มาและเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางทั่วประเทศ มาในวันนี้ **ธงชาติ นุส** เจ้าของต้นตำรับรวมแมลงทอดกำลังพัฒนาตนเองขึ้นไปอีกขั้นหนึ่ง นั่นคือ การทำแมลงบรรจุกระป๋อง

ธงชาติเล่าถึงที่มาของการทดลองผลิตแมลงทอดบรรจุกระป๋องว่า ร้านของเขาขายแมลงทอดหลากหลายชนิด เช่น แมลงกระซอน ตั๊กแตนข้าว แมงดาไข่ แมลงเหนียง จิ้งหรีด ตั๊กโต้ง จิ้งกั๋ง แมงอินูน ตัวงไม้ไฟ (รถด่วน) แมงป่อง ตั๊กแตนไผ่ เขียดนา นกกระจาบ หนังกบทอด ไล่ไก่ กระเพาะไก่ทอด กุ้ง ปูทอด และแมลงอื่นๆ กว่า 20 ชนิด นำมาบรรจุลงจำหน่ายในราคาถุงละ 10-20 บาท โดยขายข้างโรงแรมราชพฤกษ์ พิชญโลก ถนนพระองค์ดำเรื่อยมาจนถึงทุกวันนี้

ปัจจุบันแมลงตามธรรมชาติได้เริ่มลดจำนวนลงหายากมากขึ้น และมีราคาสูง แมลงบางชนิดต้องซื้อจากจังหวัดใกล้เคียง และประเทศเพื่อนบ้าน เช่น **ตัวงไม้ไฟ** (รถด่วน) ซื้อจากอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย และประเทศลาว **แมลงกระซอน** ซื้อจากจังหวัดสุโขทัย พิจิตร นครสวรรค์ **แมงดา** ซื้อจากประเทศพม่า **ตั๊กแตนข้าว** และ **ตั๊กแตนปาทังก้า** ซื้อจากจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นต้น ซึ่งการซื้อแมลงต้องซื้อครั้งละมากๆ ประมาณ 20 ตัน โดยจะนำมาแช่แข็งไว้ในห้องเย็นขนาดใหญ่ที่ทำขึ้นเป็นพิเศษภายในบ้าน และมีการรักษาอุณหภูมิไว้ตลอดเวลา

จึงทำให้แมลงที่ซื้อมาสด และใหม่อยู่เสมอ และแมลงที่สต็อกไว้เหล่านี้ นอกจากจะนำไปทอดขาย และบรรจุกระป๋องแล้ว ยังส่งขายให้กับห้างสรรพสินค้า ร้านค้า และร้านอาหารในจังหวัด พิชญโลกอีกด้วย ระยะเวลาหลังมีความคิดที่จะหาวิธีการเก็บแมลงทอดไว้ให้ได้นานที่สุดและต้องการขยายตลาดแมลงทอดให้มากขึ้น

เนื่องจากปัจจุบันกำไรที่ได้รับจากการประกอบกิจการแมลงทอดเริ่มลดน้อยลง แม้ว่ายอดขายจะเท่าเดิมเนื่องจากต้นทุนวัตถุดิบมีราคาสูงขึ้นขณะที่การขายหน้าร้านนั้นต้องขายราคาเท่าเดิม อีกทั้งทางร้านรวมแมลงทอดไม่ต้องการขายแฟรนไชส์ หรือขายสูตรให้กับผู้ประกอบการรายอื่นแต่ต้องเพิ่มยอดขายให้มากขึ้น

แมลงบรรจุกระป๋องเป็นทางเลือกที่เป็นไปได้ในการขยายกิจการเพราะจะสามารถส่งขายได้ทั่วประเทศ และยังมีตลาดต่างประเทศที่รอคอยอีก จึงได้ทดลองนำแมลงทอดมาบรรจุกระป๋องจำหน่าย โดยเริ่มการผลิตตั้งแต่เดือนมกราคม

2545 ซึ่งมีแมลง 7 ชนิด ที่ทดลองบรรจุกระป๋อง คือ ตั๊กแตนป่าทั้งก้า ตัวงไม่ไผ่ (รถด่วน) แมลงกระซอน แมงดา ตั๊กแตนไหม้ แมงป่อง จิ้งหรีด และเริ่มทดลองทำไข่มดดำ และไข่มดแดงแช่ในน้ำเกลือบรรจุกระป๋องขณะนี้อยู่ระหว่างการทดลอง และจะเป็นสินค้าตัวใหม่

ข้อแตกต่างระหว่างแมลงทอด และแมลงบรรจุกระป๋องในด้านรสชาตินั้นมีไม่มากนัก เพราะแมลงบรรจุกระป๋องเครื่องปรุงจะเข้าเนื้อแมลง ทำให้มีรสชาติที่กลมกล่อม อร่อย ถูกหลักอนามัย ได้ผ่านการพาสเจอร์ไลซ์มาเป็นอย่างดี

รสชาติเผยต่อว่า ในการทำแมลงอัดกระป๋องนั้นเขาใช้เงินลงทุนเบื้องต้นประมาณ 500,000 บาท ในการซื้ออุปกรณ์ อาทิ เครื่องอัดกระป๋อง หม้อหนึ่ง ความดัน ตู้แช่ อุปกรณ์การทอด โดยตั้งใจจะแยกเป็นส่วนโรงงานออกจากสถานที่พัก มีการทอดและบรรจุกระป๋องในที่เดี่ยวเสร็จขั้นตอน

“ตอนนี้อยู่ในขั้นตอนของการขออนุญาตกับทางกรมว่า จะเป็นทาง ออย. การตั้งโรงงาน การขอจดลิขสิทธิ์ ถ้าผ่านขั้นตอนต่างๆ ผ่านการอนุญาตแมลงบรรจุกระป๋องยี่ห้อรวมแมลงพิษณุโลกจะติดตลาดแน่นอน” ธงชาติกล่าวอย่างมั่นใจ

ปัญหาสำคัญขณะนี้ นอกเหนือจากขั้นตอนการขออนุญาตที่ใช้เวลานานแล้ว ยังติดปัญหาเรื่องเงินทุนในการซื้อแมลงมาทำบรรจุกระป๋อง เพราะขณะนี้ขีดความสามารถการผลิตใช้แรงงาน 10 คน นั้น ธงชาติ สามารถผลิตแมลงบรรจุกระป๋องได้วันละ 3,000 กระป๋อง ขณะที่วัตถุดิบที่



โฉมหน้าของแมลงกระป๋องชนิดต่างๆ จากร้านรวมแมลงพิษณุโลก

เขาใช้เฉพาะทอดขายและขายส่งนั้น ยังมีไม่เพียงพอ ในแต่ละปีจะใช้วัตถุดิบ 10-20 ตัน

“อย่างรถด่วนที่ขายดีที่สุพรรณ ถ้าซื้อในช่วงราคาถูกตกกก.ละ 100 บาท แต่ราคาโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 150-170 บาทต่อกก. ถ้าจะสต็อกจริงๆ ต้องใช้เงินถึง 1 ล้านบาทหรือป่าทั้งก้าที่ขณะนี้ราคาพุ่งไปถึง กก.ละ 350 บาท และยังมีอีกหลายชนิดที่ต้องสั่งสต็อกมาเก็บไว้ในห้องเย็น”

สำหรับการทดลองทำตลาดแมลงบรรจุกระป๋องนั้น ปรากฏว่าได้รับความนิยมเป็นอย่างมากจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ นิยมซื้อติดไม้ติดมือเป็นของฝาก เพราะสะดวกซื้อ โดยเฉพาะลูกค้าชาวไทยนั้นมีความมั่นใจในคุณภาพการผลิต

ขณะที่ลูกค้าชาวต่างชาตินั้น ในแต่ละวันจะมีรูปทัวร์ที่หนึ่งทัวร์สามล้อ 4-5 กรุ๊ป แวะมาชิมแมลงที่ร้านรวมแมลงเสมอ และบางรายได้ซื้อแมลงบรรจุกระป๋องกลับไปเป็นของฝากจากเมืองพิษณุโลก

แมลงบรรจุกระป๋อง ถือเป็นอีกก้าวหนึ่งของเจ้าตำรับรวมแมลงทอดพิษณุโลกที่กำลังจะพัฒนาตนเองขึ้นมาเป็น SMEs ก็ต้องคอยลุ้นกันว่าเมื่อได้ ออย. หมดทุกชนิดแล้ว และผ่านขั้นตอนการขออนุญาตจากหน่วยงานรัฐหมดทุกขั้นตอนแล้ว ชื่อของ ‘รวมแมลงพิษณุโลก’ อาจจะทำเนียบของฝากขึ้นชื่อของพิษณุโลกอีกตัวหนึ่ง และอาจจะตีตลาดต่างประเทศนำเงินตราเข้าไทยได้ไม่น้อย